

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4.
Telefon Redakcji 338, Administracji 448, Drukarni 520.
Redaktor przyjmuje od g. 1—3 po poł. Administracja
otwarta od g. 9—5, w niedzielę i święta od 12—1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnosz. i przesyłką 100000 mk.
CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr. przed tekstem 4000 mk.
w tekście 5000 mk., za tekstem 1500 mk.—W numerach świę-
tecznych oraz z prowincji o 25% drożej.
Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej № 80187.

ADAM SWIDA

porucznik pilot 3 pułku lotniczego, kawaler trzech krzyży walecznych
zginął podczas wykonywania lotu dn. 25.IX 1923 r. na Ławicy w Poz-
naniu, przeżywszy lat 23.

Po sprowadzeniu zwłok do Wilna, o dniu pogrzebu będzie osob-
ne ogłoszenie. O czym w głębokim smutku pogrążone, zawiadamiają
krewnych, kolegów i znajomych zmarłego **Matka i siostra.**

Od Administracji.

Przypominamy naszym prenumeratorom, że czas odnowić pre-
numeratę za miesiąc **październik.**

Równocześnie upraszamy Sz. Prenumeratorów o wyrównanie
zaległych opłat, w przeciwnym razie będziemy zmuszeni **wstrzy-
mać wysyłanie** pisma.

Należność można wpłacać za pośrednictwem Pocztovej Kasy
Oszczędnościowej Nr. 80187 na rachunek wydawnictwa „**Dzien-
nik Wileński**“.

RUCH WYDAWNICZY.

Niebawem ukaze się w Wilnie
pismo humorystyczne

„OSA“

na treść numeru składają się: satyra,
feljetyony, karykatury, wiersze, anek-
doty, humor miejscowy i powszechny.

Teatr Polski
(Lutnia)
Dzisiaj z powodu gene-
ralnej próby
Przedstawienie za-
wieszono.

Jutro uroczyste
otwarcie sezonu.
„IRYDJON“
Kraśnińskiego.
Początek o 8 w.

Teatr Wielki
(na Pohulance)
Dzisiaj

„Grigri“
operetka Linkego

Jutro
„Straszny dwór“
opera Moniuszki.
Początek o 8 w.

DOM HANDLOWY

WACŁAW NOWICKI

Wielka Nr. 60.

Poleca na nadchodzący sezon jesienny wyroby skórzane, wełniane gumo-
we (kalosze) własnego wyrobu, galanterijne obuwie, berlaże i inne rzeczy.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Konferencja min. Kucharskiego z przedstawicielami prasy w sprawie pożyczki zagranicznej.

Min. skarbu p. Kucharski udzielił dziś przedstawicielom prasy polskiej
i zagranicznej niecierpliwie przez społeczeństwo oczekiwanych wyjaśnień o
rezultatach starań o sanacyjną pożyczkę zagraniczną. Przemówienie ministra
dowodilo, że wszelkie plotki i insynuacje puszczone systematycznie przez
prasę lewicową skazały się istotnie złośliwymi wymysłami.

Sprawa pożyczki emisyjnej w bankierskim domu Morgana wymaga już
tylko zatwierdzenia Sejmu, gdyż pertraktacje ostateczne z tą firmą zostały
pomyślnie zakończone.

Charakterystycznym jest, że min. Kucharski na podstawie upoważnie-
nia i życzenia firmy Morgana mógł stwierdzić, że firma ta nie jest żydow-
ską i nie wspólnego z żydowskim kapitałem niema.

Nie potrzeba dodawać, że insynuacje o rzekomych prowizjach i pośred-
nikach okazały się zwykłą kalumniją.

Nie tak dalece posunięte są rokowania w sprawie mniejszej pożyczki
na pokrycie niedoboru budżetowego, prowadzone z pewnym konsorcjum
angielskim. Jednakże i te rokowania są na ukończeniu. Warunki w obu
pożyczkach nie są ani zbyt uciążliwe ani upokorzące.

Wiadomość o powyższej akcji p. min. Kucharskiego będzie przyjęta
przez społeczeństwo niewątpliwie z wielką ulgą, gdyż właściwie dopiero
teraz poraz pierwszy sanacja naszych finansów wchodzi na pewne i niez-
byt odległe tory. Min. Kucharski swem odważnym i zdecydowanym posta-
nowieniem sprawy jednoczesnego wyrównania budżetu i uruchomienia ban-
ku emisyjnego, a więc stworzenia nowej zdrowej waluty oddał krajowi
wielką przysługę.

Jego konferencja wczorajsza wykazała jasno wielkie wrażenie, jakie
jego przemówienie wywarło na przedstawicielach wszystkich odcieni opinii
publicznej.

Stan zdrowia prem. Witosa.

W stanie zdrowia prem. Witosa nastąpiło nieznaczne polepszenie.
Premjer w dalszym ciągu nie opuszcza mieszkania, załatwia jednek wszyst-
kie sprawy urzędowe.

O pomoc dla przemysłu wydawniczego.

We wtorek 2 października o godz. 11 przed poł. odbędzie się w Mi-
nisterstwie Przemysłu i Handlu pod przewodnictwem min. Szydłowskiego
konferencja w sprawie położenia przemysłu wydawniczego. Konferencja za-
stanowi się nad sytuacją rynku wydawniczego oraz nad sposobem obniżenia
kosztów, a co za tem idzie i cen wydawnictw.

Ustawa o uposażeniu urzędników i emerytów w Senacie.

WARSZAWA. 26. IX. (Pat.) 31-wsze
posiedzenie Senatu. Po odrzuceniu
wniosku o odroczenie dokonano wy-
boru 4 członków trybunału stanu,
mianowicie: p. Aleksander Jackowski,
prawnik w Warszawie, p. Władysław
Grzędzielski, prawnik ze Lwowa, p.
Józef English, prezes zarządu banku
w Poznaniu i p. Cezary Ponikowski,
prawnik z Warszawy.

Sen. Woźnicki oświadczył, że sze-
reg poprawek komisji senackiej do
ustawy o uposażeniu urzędników po-
garsza ustawę bardziej, niż jak wysz-
ła z uchwał Sejmu. Senator zwraca
się z apelem do rządu aby już na
początku dyskusji przedstawił plan
gospodarczy skarbu państwa. Gdyby
była pewność dojścia do skutku po-
życzki, moglibyśmy w niektórych
punktach inaczej uchwalić tę usta-
wę. Rząd mógłby wydatniej polep-
szyć dolę urzędników gdyby zmienił
dotychczasowe warunki gospodarcze
oraz dał rękojmię, że drożyzna nie
będzie wzrastała. Konieczną jest
również redukcja liczby urzędników
i urzędów.

Sen. Siedlecki dowodzi, że usta-
wa jest zła, bo nie załatwia sprawy
wszystkich urzędników. W tej spra-
wie projekt rządowy stanął na sta-
nowisku demokratycznym a sen. Bu-
zek chce ten demokratyzm usunąć.
Mówca proponuje, aby wszystkich
urzędników kolejowych zrównano z
etatowymi.

Sen. Sleiński (Z.L.Nar.) podkreśla
że ustawa zapoczątkowuje realną
poprawę. Mówca zgłasza poprawkę,
głoszącą, że wymiar godzin dla kie-
rowników nauczycieli szkół powszech-
nych określi ustawa o pragmatyce
służbowej, do czasu zaś wydania
ustawy rozporządzenie Rady Mi-
nistrów. Druga poprawka przynaje
kierownikom szkół oraz nauczycie-
lom szkół jednoklasowych, mieszka-

jącym w budynku szkolnym prawo
używania opału szkolnego. Sen. Ka-
niowski (P.S.L.) podkreśla, że ustawa
nie spełnia słusznych życzeń urzęd-
ników. Proponuje szereg poprawek.
Sen. Karpiński (Z. L. Nar.) zazna-
czył, że każdy z senatorów musi do-
znawać uczucia niesmaku wobec ko-
nieczności zatwierdzenia ustawy po-
siadającej tak liczne braki, nawet
mimo poprawek komisji Senatu.
Przemawiali jeszcze sen. Kalinowski,
Kowalczyk i Krzyżanowski wnosząc
szereg poprawek.

Przystąpiono do dyskusji nad
ustawą emerytalną. Sen. Hasbach
(Zjedn. Niemieckie) występuje prze-
ciwko ograniczeniu przy emeryturze
urzędników byłych państw zabor-
czych, Sen. Woźnicki (Wyzwolenie)
żąda skreślenia art. 7, który ustana-
wia zaświadczenia obciążające skarb
państwa opłatę 8 proc. od uposażenia
funkcjonariuszy państwowych oraz
wojskowych w służbie czynnej i na
emeryturze. Wiceminister skarbu
Markowski, wyjaśnia cyfrowo, że za-
opatrzenie emerytalne obciąża skarb
państwa bardzo znacznie, stanowiąc
7 pr. całego budżetu. Sprzeciwiając
się powiększeniu tych ciężarów nie
chcemy przeto występować przeciwko
urzędnikom lub emerytom, lecz
ogarnia nas lęk przed zobowiązania-
mi, którym nie możemy podoleć.
Komisja wniosła poprawkę, aby do-
datek ekonomiczny był przyznawany
nie tylko na żonę ale i na dziecko.
To pociągnie za sobą wydatek mie-
sieczny jednego miljaru 440 miljo-
nów. Mówca prosi o uwzględnienie
sytuacji skarbu, podkreślając, że obie-
cywać można wtedy, gdy się ma z
czego obietnice wypełnić. Zgłosili
szereg poprawek Sen.: Biały, Bodek
i Siedlecki.

Następne posiedzenie jutro.

Potwierdzenie wiadomości o wycofaniu sprawy wileńskiej.

GENEWA, 26.IX. (Pat.) Delegat
rządu litewskiego do Ligi Narodów
wystosował wczoraj pismo, do pre-
zesa komisji 6 politycznej Ligi, w
którym wycofuje imieniem swego
rządu z porządku dziennego obecne-
go Zgromadzenia Ligi zastrzeżenia

delegacji litewskiej przeciwko decy-
zji Konferencji Ambasadorów w spra-
wie wschodnich granic Polski oraz
przeciwko rezolucji Rady Ligi w
sprawie Wilna, uchwalonej podczas
sesji kwietniowej.

Sprawa Kłajpedy.

KŁAJPEDA, 26.IX. (Pat.) Dzien-
nik rządowy ogłasza rozporządzenie
komisarza rządu litewskiego w Kłaj-
pedzie oraz Dyrektora Krajowego,
głoszące, że istniejąca obecnie Rada
Stanu Kłajpedy ukonstytuowana

będzie jako Rada Krajowa, będąca
przedstawicielstwem obszaru Kłajpedy
do czasu utworzenia sejmu Kłaj-
pedzkiego, jako ciało doradcze komi-
sarza rządu litewskiego dla spraw
czysto gospodarczych i kulturalnych.

Sejm i Rząd.

Okólnik Ministerstwa Skarbu.

WARSZAWA, 27.IX. (Pat.) Mini-
sterstwo Skarbu rozesłało do wszyst-
kich urzędników państwowych okólnik
w sprawie zapomóg na wpisy
szkolne, w myśl którego w pierw-
szym półroczu szkolnym skarb pań-
stwa pokrywać będzie całkowicie
wpisy dzieci niezamożnych cywilnych
pracowników państwowych, pozosta-
jących w służbie czynnej, oficer-
ów służby czynnej, zawodowych
szeregowych oraz chorążych jeśli
z powodu braku wolnych miejsc
w szkołach państwowych, ewentual-
nie braku takich szkół, uczęszczają

do prywatnych szkół średnich ogóln-
kształcących lub zawodowych.

Życie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

WILNO. 27. IX. Złote ruble
205000.

WARSZAWA. 27. IX. (Pat.) Do-
lary 318000—319000, sprzedaż 322000,
kupno 316000, Berlin 0,0021, Gdańsk
0,0021, Paryż 19900, sprzedaż 20100.

ZURICH. 26. IX. (Pat.) Na War-
szawę 0 0017.

GDANSK. 26.IX. (Pat.) Dolar
138665000, Funt 578562500, Marka nie-
miecka 42892.50 do 43107.50, Prze-
kazy na Warszawę 38408.75 do 38596.25

